

След провеждане на подготовителните срещи организациите на европейските социални партньори в сектор Земеделие – EFFAT и GEOPA участваха в пленарната сесия, председателствана от г-н Вернер Фьогел (EFFAT). Беше представена програмата за деня.

По време на подготовителната среща на EFFAT преди работното заседание на секторния социален диалог бе направен преглед и оценка на работата през изминалата година и планиране на следващия период.

Ардн Спан направи анализ на ситуацията в селското стопанство и коментира работата на Комитета по секторен социален диалог през изминалата година по основните въпроси от дискусиата.

„Ние изгубихме времето си, защото промените в селското стопанство ставаха много бързо. Методите на работа и резултатите ни трябва да се променят и процедурата на преговорите относно Агрипас например трябва да се опрости и да се прилага както при оценката на риска на работното място.

1. Ползвайки инструмента на Агрипас има възможност да се развие един договор, който ще е да постави базата за регламентирани взаимоотношения между работник и работодател. С разработването на такъв договор за заетост трябва да се сформира работна група, която да подготви общо предложение, да се дискутира дали такъв договор може да се прилага в отделните страни в сектор земеделие. Такъв договор ще служи особено на сезонните работници, на транс-граничните работници, за да редуцира проблемите им – правни и други и да им гарантира достъп до права.
2. Холгер Бартел разви своето предложение във връзка с дискусиата за ОСП 2013 – 2020 да се идентифицират една/две общи позиции/общии линии на интерес между работодатели и работещи и тази дискусиа да се води сега.
3. Работата на социалните партньори и процесът на комуникация с ЕК – бе оценена като добра през изминалата година. ЕФФАТ очаква с проекта на Директивата за сезонните работници, която пряко засяга работещите в отрасъла. Във връзка с номинирането на румънски еврокомисар по земеделието бе предложено да се засили интегрирането на Агростар в работата на секторния социален диалог.
4. По отношение на професионалното обучение и споразумението Агрипас – отношение взе експерт на ЕК, ГД „Заетост, социален диалог и равни възможности”.
5. В работата на социалните партньори в сферата на ЗБУТ и мускулно-скелетните заболявания бе отчетен прогрес по отношение прилагането на отрасловото споразумение, особено след разработения Наръчник за оценка на риска на работното място в сектора, който предстои да се дискутира в България, Македония, Унгария и пр.
6. Въпросът относно миграцията ще бъде във фокуса на дискусиата и през следващата година. Очаква се комуникация на ЕК, която да допринесе за развиване на процесите с Агенциите за временна заетост, националните агенции, схеми, коти ще се прилагат до 2012 г. Все още има неясноти относно посредничеството, сертифициране на работодателите, които наемат сезони работници и пр. ЕФФАТ ще развива ясна стратегия, но за това е нужна целенасочена дискусиа в рамките на ЕФФАТ по време на различни форуми и задълбочаване и актуализиране на изследванията относно сезонните работници, миграционните потоци и пр.
7. Разгледана бе и Комуникацията на ЕК за веригите за хранителните стоки, по която ЕФФАТ има публикувано становище.

Европейска конференция на ЕФФАТ, съпътстваща срещата на върха за климатичните проблеми на тема „Борба с климатичните промени – сигурни работни места в земеделието”, 11.12.2009. Копенхаген.

Домакин на конференцията бе датската организация 3F – член на ЕФФАТ. Участниците бяха поздравени от Петър Холм, Президент на организацията 3F, г-н Бруно Ванони – новият президент на ЕФФАТ и Арнд Спан, Генерален секретар Земеделие, ЕФФАТ.

Срещата бе модерирана от Джаспър Ланд-Ларсен.

Основната цел на тази конференция бе да предизвика широка дискусия сред лидерите на организациите-членки на ЕФФАТ по въпроси, свързани със:

- Заетост и социални права в сектор земеделие, което да гарантира устойчивост на отрасъла
- Модернизация на селското стопанство и ориентирането му към органично земеделие, щадящо околната среда
- Поощряване на инвестициите в селското стопанство и енергийните проекти и включване на работодателите и мениджмънта на селскостопанските предприятия в енергийно-спестяващите производства
- Оценка на работните места от климатична перспектива
- Как се създават зелени работни места в сектора и др.

За да въведат участниците в темата бяха направени 3 презентации, демонстриращи различните подходи по темата в отделните страни-членки.

Агростар, Румъния, представи проучване на федерацията относно ефекта от климатичните промени в Румъния, която провокира участниците с факти и цифри за реалните измерения на климатичните промени от последните 10 години.

Лейф Мариенлунд представи традициите на датското градинарство в контекста на идеята за борба с климатичните промени. Иновативни подходи в технологичните решения и управлението на човешките ресурси (включването им в съзнателно прилагане на енергоспестяващи мерки) и ангажимента на правителството в подкрепата такива селскостопански проекти постави много въпроси за възможностите и потенциала на селското стопанство не само като източник на вредни емисии, но и като иновативен фактор в борбата с климатичните промени.

В последните години в Дания се наблюдава нова тенденция в управлението на климата в оранжерии. Там се осъществява строг компютърен контрол върху климата в оранжерията. Част от технологичните решения са колектори на светлина и на топлина, което ги прави много икономични - събират енергията от соларите, като я отвеждат на около 40 м под земята и я складира за ползване през зимата. (heat extraction). В този смисъл оранжерии се явяват и енергийни провайдъри, не само консуматори. Оранжерии поемат ангажимент за енергийна редукция, а Датската а енергийна агенция коригира техните бюджети, има икономически стимули. В същото време се прилага строг контрол върху образованието, квалификацията на работниците и пр.

Холгер Бартелс говори за това как немските синдикати работят в организирането на зелените работни места и как виждат бъдещите тенденции за синдиката в тази област.

За IG BAU централен въпрос е как да се комбинира социалния и екологичния аспект в работата на синдикатите. В Германия има сертифицирани

предприятия в горската промишленост, производството на цветя, където се спазват стриктно стандартите за опазване на околната среда. Важен момент в работата по спазване на конвенциите на МОТ е сътрудничеството на синдиката с международни НПО, като Грийн пийс напр. (в областта на стандарти за качество на изолационните системи и др., които се подкрепят от управляващата власт). Синдикатите разглеждат политиката на опазване на околната среда като политика, която създава работни места. Необходимото условие за реализиране на тази политика е нейното добро приемане в обществото и сред политиките. Синдикатът е тясно свързан с професионалното обучение и квалификация и в посока на нови, ориентирани към бъдещето професии. Производството на възобновяеми енергийни източници/биогорива е въпрос на бъдеще, а синдикатът трябва да търси и да намира екологичния аспект и в колективните трудови договори. Интеграцията на икономиката, образованието, екологията осигуряват устойчивост на работните места и на заетостта, респ. на обществото.

По време на дискусияния панел бяха изведени следните заключения:

- Синдикатите, членки на ЕФФАТ от 37 страни са тук, за да заявят волята си за обединение на световния политически елит около Протокола от Киото.
- Да обърнат фокуса на общественото внимание, че земеделието не е само производител на CO₂, но и жертва на климатичните промени
- Настояват за намиране на отговори и решения за бъдещето на Европейското земеделие, защото ние имаме нужда от по-добро земеделие, а не от по-малко земеделие.
- Усилване на натиска за намиране на политически мерки и финансов ресурс за да се осигури управление на климата и природните ресурси – храни, вода, пр. в световен мащаб
- Синдикатите трябва да изследват по-фокусирано темата за социалното и екологично оценяване на предприятията и включване на социалния и екологичния аспект в основната си работа – колективното трудово договаряне
- Преструктуриране на организациите и тясно сътрудничество на синдикатите и НПО за промяна на общественото съзнание и поведенчески нагласи на гражданите за опазване на околната среда, за устойчиво развитие на земеделието

Участниците се обединиха около мотото „Ако не направим нещо днес, утре ще е бедствие.“

Трансатлантическият ракурс на дискусията бе даден с презентацията на Робърт и Сю Карлсон, представители на Международната организация на фермерите. Те заявиха и защитиха категорично своята теза, че в земеделието днес се случва революция, а прехода към ниско въглеродна индустрия ще открие нови работни места. В този процес има нужда от повече ангажименти и подкрепа от страна на държавата, в това число и подкрепа за развиващите се страни. Предизвикателствата са много, но възможностите са неограничени. Казвайки „не“ на климатичните промени не даваме отговор на въпросите, поставени от тях.

Изготвил: Валентина Васильонова